

Suomen vesiensuojelun keskusliiton (SVKL) lausunto

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/38055/2025

Suomen vesiensuojelun keskusliitto (SVKL) kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelmasta 2021–2027 myönnettävästä tuesta annetun asetuksen muuttamisesta.

Vesiviljely – kuormitus kohdistuu vesienhoitosuunnitelmissa tunnistetuille herkille merialueille

Suomen vesiensuojelun keskusliitto (SVKL) korostaa, että vesiviljelytoiminta Suomessa painottuu merialueille, joiden ekologinen tila on vesienhoidon virallisissa suunnitelmissa tunnistettu heikentyneeksi ja erityisen kuormitusherkäksi. Erityisesti Saaristomeri ja Merenkurkku ovat alueita, joilla vesien tila on jo pitkään ollut heikentynyt ja joiden ravinnekuormituksen sietokyky on rajallinen.

Saaristomeri on yksi Itämeren rehevöityneimmistä merialueista, ja Merenkurkun matalat ja hitaasti vaihtuvat vesimassat tekevät alueesta erityisen haavoittuvan paikalliselle ravinnekuormitukselle. Näillä alueilla pienetkin lisäykset ravinnepäästöissä voivat estää hyvän tilan saavuttamisen tai johtaa vesien tilan edelleen heikkenemiseen.

Sekä Saaristomeri että Merenkurkku kuuluvat Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitoalueeseen, ja niiden tilaa ja kuormitushaasteita käsitellään Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitosuunnitelmassa 2022–2027. Kyseisessä vesienhoitosuunnitelmassa ravinnekuormituksen vähentäminen on asetettu keskeiseksi ja kiireelliseksi tavoitteeksi, eikä lisäkuormitukselle ole ympäristöllistä liikkumavaraa näillä merialueilla.

SVKL painottaa, että vesienhoitosuunnitelmat ovat vesienhoitolain nojalla viranomaisia sitovia asiakirjoja. Viranomaisten on toiminnassaan edistettävä vesienhoitosuunnitelmien tavoitteiden toteutumista eikä vaarannettava niiden saavuttamista.

SVKL katsoo, että rahoitusvälineen käyttö vesiviljelyn tukemiseen Saaristomeren ja Merenkurkun alueilla on lähtökohtaisesti ristiriidassa Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitosuunnitelman 2022–2027 tavoitteiden kanssa, ellei hankkeella pystytä osoittamaan vesien tilaa aidosti parantavaa nettovaikutusta.

Kalastus ja kalatalouden investoinnit

SVKL pitää ongelmallisena, että asetuksessa mahdollistetaan rahoitusvälineen käyttö kalastuksen investointeihin ja käyttöpääomaan ilman riittäviä ekologisia ja vesienhoidollisia reunaehtoja.

SVKL korostaa, että kalastuksen edellytysten turvaaminen pitkällä aikavälillä on suoraan sidoksissa vesien ja merialueiden hyvään tilaan.

Muut kalastuselinkeinot, mukaan lukien kalastusmatkailu

SVKL katsoo, että rahoitusvälineen käyttöä ei tule rajata yksinomaan perinteiseen ammattikalastukseen, vaan sen tulee mahdollistaa tuki myös muille kalastuselinkeinoille, kuten kalastusmatkailulle, mikäli toiminta on vesienhoidon ja merenhoidon tavoitteiden mukaista.

Kalastusmatkailu ja siihen liittyvät palvelut voivat parhaimmillaan tukea paikallistaloutta ilman merkittävää lisäkuormitusta vesistöihin ja siten tarjota vaihtoehtoisen ja ympäristön kannalta kestävämmän tulonlähteen rannikko- ja sisävesialueilla.

SVKL korostaa, että myös muiden kalastuselinkeinojen tukemisen edellytyksenä on oltava toiminnan ekologinen kestävyys.

Puutteellinen ympäristöohjaus ja seuranta

SVKL katsoo, että asetusluonnoksessa esitetty rahoitusvälineen seuranta painottuu rahoituksen hallinnointiin ja raportointiin, ei rahoitettavien hankkeiden ympäristövaikutusten arviointiin ja seurantaan.

Julkista rahoitusta ei saa jakaa toiminnalle, joka vaarantaa vesienhoitosuunnitelmien tavoitteiden saavuttamisen tai johtaa vesien tilan heikkenemiseen.

Suomen Vesiensuojelun Keskusliitto ry

Helsinki. 21.1.2026

Hannu Moilanen

Toiminnanjohtaja